

Mottagare

Tekniska nämnden

Förändringar i ordinarie tidtabell 2024/2025

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till förändringar i ordinarie tidtabell 2024/2025.

Sammanfattning

Förvaltningen vill göra vissa ändringar i ordinarie tidtabell 2024/2025. Under 2023 har det kommit in många önskemål om utbudsökningar kvällstid på linjer som har ett högt resande. Förvaltningen tror att flera av de önskade utbudsökningarna kommer att leda till ett högre resande i Gotlands kollektivtrafik, och en större samhällsnytta.

Förvaltningen har för att möjliggöra utbudsökningar på vissa linjer analyserat resandet i Gotlands kollektivtrafik under perioden 2023-01-01-2023-12-31 och omfördelat turer på linjer med ett mycket lågt antal resande. På detta sätt kan resurser i form av tidtabellkilometer fördelas om till linjer med ett högt resande. Linjerna 11, 20 och 61 får nya turer på vardagkvällar.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen vill göra vissa ändringar i ordinarie tidtabell 2024/2025. Under 2023 har det kommit in många önskemål om utbudsökningar kvällstid på linjer som har ett högt resande. Förvaltningen tror att flera av de önskade utbudsökningarna kommer att leda till ett högre resande i Gotlands kollektivtrafik och en större samhällsnytta.

För att kunna tillmötesgå önskemålen om utbudsökningar krävs antingen en förstärkt ekonomisk ram eller att kollektivtrafikens utbud fördelas om. Med tanke på det ansträngda ekonomiska läge som Region Gotland befinner sig i bedömer förvaltningen att det är mest genomförbart att fördela om utbudet på linjer med ett lågt resande till linjer med ett högt resande för att kunna möta efterfrågan på utbudsökningar på vissa linjer.

Förvaltningens förslag bygger på önskemål som har inkommit till förvaltningen från kunder. När önskemål om att utöka utbudet på en viss linje eller sträcka kommer in gör förvaltningen en bedömning om resandet kan tänkas öka genom den föreslagna utbudsökningen. Vid flera av de önskemål som har kommit in delar förvaltningen synpunktslämnarens bedömning om att resandet på den föreslagna turen kan förväntas bli högre än för flera existerande turer. I

många fall håller förvaltningen även med om att resandet på linjen som helhet kan förväntas öka genom att linjen får nya turer vid populära tider.

Den analys som gjorts av resandet i Gotlands kollektivtrafik under perioden 2023-01-01-2023-12-31 visar att genom att omfördela turutbudet på linje 2 och 4, där flertalet turer har färre än 2 resande per tur kan förvaltningen tillmötesgå önskemål om utbudsökning på linje 11, 20 och 61 kvällstid vardagar utan förstärkt ekonomisk ram.

Förvaltningens förslag är i enlighet med basutbudet som anges i Trafikförsörjningsprogram 2024-2033.

Förslag till utbudsökningar

- Linje 11 (Visby–Burgsvik) och linje 20 (Visby–Fårösund) får avgångar klockan 21:50 måndag–fredag och linje 61 (Visby–Kappelshamn) får en ny avgång klockan 20:50 måndag–fredag.

Förslag till omfördelning av utbud

- Utbudet på linje 2 (Terra Nova–Östercentrum) förändras så att linjen trafikeras med entimmes trafik under hela öppettiden istället för som nu med halvtimmestrafik under högtrafikperioderna på morgonen och eftermiddagen. Turer under högtrafikperioden hade under 2023 oftast färre än 2 resande per tur i genomsnitt.
- Utbudet på linje 4 omfördelas under öppettiden så att en dubbeltur mindre per vardag ändå motsvarar behovet. Vissa turer hade under 2023 färre än 1 resande per tur i genomsnitt.
- Turen på linje 11 klockan 19:00 på vardagkvällar mellan Roma och Visby dras in. Turen har idag tomkörning till Roma för att kunna utföras.
- Sista turen på linje 20 från Fårösund mot Visby klockan 22:05 dras in på vardagkvällar. Stomlinjerna (10,11 och 20) får då samma utbud på vardagkvällar i riktning mot Visby.
- Dubbelturen på linje 22 klockan 17:00, Lärbro-Slite på vardagseftermiddagar dras in. Turerna hade under 2023 i genomsnitt färre än 2 resande per dag.

Bedömning

Ekonomisk konsekvensanalys - De föreslagna förändringarna bedöms balansera upp de utökade behoven så att ytterligare finansiering inte är nödvändig för att genomföra åtgärden.

Förvaltningen förväntar sig att resandet på linje 11, 20 och 61 kommer att öka tack vare de nya turerna på vardagkvällar. Föreslagen omfördelning av turutbudet förväntas inte ge en resandeminskning.

Barn- och genusperspektiv - Barn och ungdomar upp till 20 år utgör den största resenärskategorin i Gotlands kollektivtrafik. En stor del av dessa genomför sin skolgång i Visby och deltar sedan i fritidsaktiviteter i staden efter skoltid. Genom att lägga till avgångar klockan 21:50 på linje 11 och 20 och klockan 20:50 på linje 61 ökar möjligheten för ungdomar i dessa områden att delta i fritidsaktiviteter i Visby på kvällen. Samma möjlighet ges till vuxna, vilket kan få en särskild betydelse för kvinnor som ofta har sämre tillgång till bil än män (på gruppnivå).

Utbudsminskningen påverkar inte barn- och ungdomars möjlighet att åka med kollektivtrafiken till och från skolor.

Landsbygdsperspektiv - Utbudsökningen på linje 11, 20 och 61 ger utökade möjligheter till arbete och fritidsaktiviteter i Visby för boende längs dessa linjer. De föreslagna omfördelningarna av utbudet kommer att leda till något färre resmöjligheter på berörda sträckor men eftersom öppettiden bibehålls bedömer förvaltningen att påverkan för de boende längs dessa sträckor är begränsad.

Miljö- och klimatperspektiv - Genom att fördela om utbudet i ordinarie tidtabell 2024/2025 avser förvaltningen att öka resandet i Gotlands kollektivtrafik. Att fler väljer kollektivtrafik istället för bilen är en del i att minska utsläppen av växthusgaser och andra miljöproblem kopplade till biltrafiken. Förvaltningens förslag att omfördela turutbudet på linjer där vissa turer har två eller färre påstigande i genomsnitt är en del i att minska utsläppen av växthusgaser från kollektivtrafiken. Även om Gotlands kollektivtrafik drivs helt av fossilfria drivmedel uppkommer koldioxidutsläpp av trafiken. När en fullstor buss endast har två passagerare eller färre är det inte försvarbart av miljöskäl att köra turen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen 2024-04-30

Trafikförsörjningsprogram 2024-2033, RS 2022/1458, antaget i tekniska nämnden 2023-11-23 och regionstyrelsen 2024-03-05

Tekniska nämndens arbetsutskott 2024-04-04 (2024-04-04 TN AU §76)

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör